

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Брой 4/2010

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ПРОЕКТ „ПРИДОБИВАНЕ НА УМЕНИЯ И ПОСТИГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА АКТИВНОСТ
ЗА ПОТЕНЦИАЛНИ МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНИТЕ БЕЛОВО, СЕПТЕМВРИ И ВЕЛИНГРАД“**

Център за обучение и услуги

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Продължение от брой 3

РЕЗЮМЕ

НА ПРОФИЛ НА ТЕРИТОРИЯ „БЕЛОВО, СЕПТЕМВРИ, ВЕЛИНГРАД“

**Компонент В: „Икономически ресурси“
В1: ПРОМИШЛЕНОСТ**

1. Полезни изкопаеми

Като цяло територията на трите общини е бедна на горивно-енергийни и рудни ресурси. Основно се добиват рудни и нерудни материали за строителната промишленост.

На територията на община Бело̀во се добиват калциеви мрамори, варовици за производство на вар и инертни строителни материали, както и доломит – ценна суровина за стъklarската промишленост. В района има и две големи кариери в експлоатация.

На територията на община Септември, землищата на град Ветрен и село Виноградец, има кариери за добиване на гранит. В миналото е имало гранитна кариера и в землището на село Горно Вършило. В района се добиват инертни материали за строителството. В района на град Ветрен има неразработено изключително рядко находище на зелено габро.

Община Велинград е основен доставчик на колофон за страната. Азбестовите находища на територията представляват 32% от националните запаси. На територията на Велинград се намират и 10% от залежите на мрамор в страната. Също така на територията има находища на фелдшпат, пегматити и волфрамови руди.

2. Промислен сектор

2.1. Промислени фирми

Данни към 31.12

Общини	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Общо за областта	944	1,143	1,100	1,093	1,144
в т.ч. по общини					
Бело̀во	25	22	19	16	15
Велинград	179	237	223	229	219
Септември	38	31	41	35	43
Общо за региона	242	290	283	280	277

2.2. Нетни приходи на промишлените фирми от продажби на продукция

По текущи цени в хиляди левове

Общини	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Общо за областта	678,062	858,123	995,708	1,493,014	1,603,472
в т.ч. по общини					
Бело̀во	36,003	41,410	50,619	49,236	49,879
Велинград	49,326	62,797	57,551	72,596	93,675
Септември	19,986	39,026	65,454	74,065	94,079
Общо за региона	105,315	143,233	173,624	195,897	237,633

Основните насоки на промишления сектор в региона са производството на електроенергия, гърводобивна и гърво-преработвателна промишленост и хранително-вкусовата промишленост. Като цяло нивото на промишлеността, въпреки големите промени и преминаването в пазарна икономика, е на сравнително добро ниво. Въпреки това множество от фирмите не успяват да се модернизират и да постигнат новите стандарти за конкурентноспособност. Това води до влошаване на качеството и намаляване на производството.

Тенденцията в броя на фирмите сочи за тяхното намаление, като изключение прави община Септември. Въпреки това техните приходи сочат сравнително устойчиво увеличение. Това води до извода, че въпреки намаляването на броя на промишлените фирми, те стават по-стабилни и съумяват да се реализират на пазара. От една страна на това може да се погледне положително заради стабилността на бизнеса, което води до устойчива промишленост. От друга страна, обаче, това намалява конкуренцията и прави барьерата за навлизане на пазара на конкуренция трудно преодолима. Това значи, че за да стъпи на пазара и да бъде конкурентен, един нов бизнес трябва да вложи много повече средства, отколкото е трябвало да вложи предната година. Въпреки това, една стабилна промишленост гарантира парични потоци и осигурява работни места, което, разбира се, е от изключителна полза особено за малките общини. С тенденцията за намаляване на броя бизнеси трябва да се внимава за монополни ситуации, в които даден бизнес би бил оставен сам на пазара и би контролирал цените и заплащанията, извършвани в дадения регион.

Програма за развитие на селските райони
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Издание на Сдружение „Център за обучение и услуги“

Предпечатна подготовка и Печат
НИТОС

Настоящото издание се реализира в рамките на проект
„Придобиване на умения и постигане на обществена
активност за потенциални Местни инициативни групи
(МИГ) на територията на Общините Бело̀во, Септември
и Велинград“

Сдружение „Център за обучение и услуги“

бул. „Ал.Стамболийски“ №8 п.к. 140
тел./факс: 034/ 44 23 89
e-mail: office@iga-bg.org
www.migbelovo.hit.bg

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

В2: СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Въпреки че тази форма е резюме, сме оставили основна част от земеделската информация поради спецификацията на аудиторията.

Както бе споменато, територията на трите общини е предимно планинска, като изключение прави община Септември. Основните култури за отглеждане са зърнено-житни, картофи и трайни насаждения (овошки и лозя). Следващата информация навлиза повече в аграрния сектор на трите общини. За по-точното оформяне на профила на аграрния сектор и с цел по-ефикасен анализ на ситуацията му, трите общини Белово, Велинград и Септември са разгледани поотделно.

1. Община Белово

Произлизайки от териториалното разпределение в община Белово, се стига до заключението, че земеделието не би могло да заема основно място в икономиката на общината. Както се вижда в представените по-долу данни, едва малка част, 26,1%, от общинската територия са стопански фонд. Това се дължи на планинския характер на територията като горският фонд заема 66,3% от общинската територия. Точното разпределение на територията е представено в следващата таблица.

	Общо	ТЕРИТОРИЯ ПО ВИД							
		ЗЕМЕДЕЛСКА			Горска	Населени места и други урбанизирани територии	Водни течения и водни площи	За добив на полезни изкопаеми	За транспорт и инфраструктура
		Общо	в това число: обработваема площ	в това число: поливна площ					
За областта	4456,917	1,580,923	1,212,733	495,854	2,438,893	121,482	114,750	174,581	26,288
в т.ч. за община									
Белово	346,356	90,380	58,725	9,472	229,651	6,450	7,135	11,139	1,601

Животновъдството от друга страна е облагодетелствано да се развива, тъй като планинската територия на общината дава множество естествени пасища. Въпреки това, животновъдството в региона не е достатъчно развито. Множество от стопанствата, приблизително 90%, отглеждат малък брой животни, 2-3 крави и/или 4-5 овце. Тяхната продукция е предимно за лично ползване и остатъкът е продаван на официалните млекоизкупуващи фирми или на нерегламентирани пазари.

Видна е възможността на общината за допълнително развитие в областта на животновъдството и наблягането на екологично чиста продукция чрез оптималното използване на дадените ресурси.

2. Община Велинград

В община Велинград се наблюдава подобно положение както и при община Белово. И тук основен процент от територията е планинска и горска територия. Земеделските площи на общината представляват 106,838 декара или 13.3%, от които 33,000 декара са пустееща земя. Поливните площи на общината са 8,513 декара или по малко от 10% от земеделските площи. Това определя общината като такава с изостанало селско стопанство. След реформите и възстановяването на земите на правните им собственици, земеделските площи са разкъсани и непродуктивни. Множество от системите за напояване са неподдържани и това оставя 2,247 работещи от общо 7,100 мелиоративни съоръжения.

Основни части от обработваемата земя са заети от ливадни, 25%, и мери и пасища, 32 процента. С трайни култури са засети 2,838 декара. Условиата в общината благоприятстват отглеждането на култури като хмел, картофи, фасул, овошки и груги подобни.

Животновъдството в региона, подобно на земеделието е слабо развито. Основно отглеждането на животни се извършва в малки стопанства, като тяхната продукция е предимно за лично ползване. Излишъкът се продава на оторизираните изкупувачи или на сивия пазар. Това прави проучванията, свързани с животновъдството, неточни и данните неизползваеми.

3. Община Септември

За разлика от общините Белово и Велинград, в община Септември съществува реална възможност за развитие на селско стопанство. Територията на общината е предимно равнинна и полска. Площта на обработваемата земя обхваща 171,131 декара и нейната собственост е предимно частна, около 93 процента. Основна част от тази площ се ползва за ниви и отглеждане на полски култури, за естествени ливади, мери и пасища. От отглежданите култури основно място заемат зърнено-житните и фуражни култури, технически култури (тютюнопроизводство) и зеленчуковите култури. Зърнено-житните култури заемат 7,778 декара засети с пшеница, ечемик и слънчоглед. Техническите култури заемат 102,667 декара. Те са засети с тютюн, маслодаен слънчоглед, етерично-маслени култури, зеленчуци, фуражни култури и други. В последните години се наблюдава интерес към алтернативни култури като рапица, мента и лавандула. Засега тези култури са по-скоро на експериментално ниво и тяхното покритие е ниско.

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Овощарството в региона е все още на ниско ниво. След преминаването на тържавата към пазарна икономика, спира поддръжката на насажденията. Едва в последните години се забелязва подновяване на грижите за насажденията и на проучванията за създаването на нови. Това дава благоприятна насока особено в лозарството, особено с репутацията на региона като лозаро-винарски.

Животновъдството в региона е профилирано в отглеждането на говеда, свине и овце. И тук то е предимно в частния сектор, като основна част от стопанствата отглеждат за собствена нужда и продават излишъка на оторизирания или на сивия пазар.

Въпреки увеличението в данните за отглеждани говеда, свине и овце, общата картина за гледаните животни е отрицателна. Това се дължи на голямата разлика в отглеждането на птици за двете години. Причината е отгърпването на кооперативните формации и фирми, причинени от комплекс от проблеми, като от една страна е примерно разминаването в мненията за правилно управление на ресурсите от различните членове, а от друга високите нива на разходи за обезпечаване на производствените разходи и ниските изкупни цени непозволяващи покритие на разходите.

Като извод от анализа на трите общини може да се обобща, че аграрният сектор на цялата територия не е развит. Това е породено от множество фактори, които влияят негативно на сектора. Преминаването към пазарна икономика и възвръщането на земите разпокъса земите и ги предостави на техните правни собственици. Множество от тях не са се занимавали и/или не желаят/ не могат да се занимават със земеделие, което довежда до занемаряване на насажденията. От друга страна тържавните и частни институции, поддържащи напоителните системи, занемаряват тяхната поддръжка и това води до неефективно и/или невъзможно ползване на напоителните системи. Също така много от дребните фермери са имали непозволен и неприятен контакт с кооперативни организации. В следствие на това отказват коопериране. Оттам идва и невъзможността на земеделците да закупят и използват съвременна техника, която би намалила техните разходи и би допринесла за повишен доход от продукцията. За повишаване и гарантиране доходите на земеделците би допринесла и намеса на тържавните органи в ценообразуването на селскостопанската продукция. Това би прекратило спекулации отстрана на изкупвачите, които предлагат ниски изкупни цени на фермерите. Последните от друга страна не могат да оспорват предложените им цени заради залежаващата си продукция. Този проблем би бил решен при подобряване в желанието на фермерите за коопериране и създаване на съвместни организации и съюзи. По този начин те биха били по-стабилни и авторитетни при договаряне на изкупните цени.

В допълнение, след присъединяването на България към Европейския съюз (ЕС) се прилагат стандартите за качество на съюза, които са непознати и непосилни за малки и средни стопанства. По този начин нивото на продукцията спада и довежда до ориентиране на повечето стопанства към сивия сектор на икономиката.

В3: ТУРИЗЪМ

При разглеждането на трите общини поотделно се забелязва различна степен на развитие на туризма. Основно богат-

ство в насоченост туризъм са минералните извори. И трите общини имат такива на територията си, но множество от изворите на цялата територия са концентрирани в община Велинград. Това е позволило на град Велинград да се открие като „спа-столицата на България“, а туризмът в града да бъде основен икономически сектор. За жалост, обаче туризмът не е толкова развит в останалата част от общината. В общините Белово и Септември не е дотолкова развит балнеоложкият туризъм. Използването на тези ресурси се свежда до бутилиране на минерална вода за питейни нужди и захранването на няколко минерални плувни басейна. В общините Белово и Септември не се набляга на туризма като основен икономически ресурс. Това би било обосновано с липсата на традиционните ресурси за развитие на туризъм. При използването на нетрадиционните за България ресурси и двете общини биха могли да развият туристическия си потенциал, а община Велинград да доразвие и обогати предлаганите продукти.

В4: ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И РАБОТНА ЗАЕТОСТ

За общините Белово и Септември отговаря Дирекция „Бюро по Труда“ в град Септември. Според данните, подадени от Дирекцията, в община **Белово** към 31.12.2004 година са били регистрирани 713 безработни лица. От тях 422 или 59.2% са жени.

За 2004 година данните за нивото на безработица в община **Септември** сочат 3,028 души или 22.01%, при 15.36% за областта. Най-голям е процентът при младите безработни – 37.5% на възраст до 29 години. От всички регистрирани, 72.1% са хора без специалност или с основно и по-ниско от основно образование. От общия брой регистрирани 53.9% са жени.

Основният процент безработни в община **Велинград** е този на младите хора като за 2004 година данните сочат, че 27.5% от безработните са до 29 - годишна възраст. От всички групи безработни, тези с намалена работоспособност представляват 180 човека. Тревожен е, обаче, фактът, че над 66% от незаетите лица са продължително, над 1 година, безработни. Това е породено от ниското ниво или липса на квалификация, както и от социална изолация, закърняване на трудовите навици, ангажираност в семейството (при самотни родители и тези, които се грижат за инвалиди и/или болни роднини), и групи.

Друг проблем както при тези, така и при много други общини, е интеграцията на ромските малцинства. Основна част от тях са с ниски образователни и професионални статуси, превръщайки ги в неконкурентни на пазара. Това остава голяма част, около 80%, на издръжката от социални помощи.

В последните години се забелязва тенденцията за повишаване на заетостта в частния сектор. Повишава се и предприемачеството, където много от заетите и безработните лица се самонаемат в различни сфери на икономиката. Преимущество има земеделието и фермерството, където много от предприемачите стартират и разработват фамилни аграрни стопанства. Повишава се и броят на човешкият ресурс със свободни професии.

В5: ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

1. Транспортна мрежа

Районът на трите общини е разположен на запад – югозапад в Пазарджикска област, респективно и на Южен централен район за планиране. През територията на общините минава евро-азиатският транспортен коридор, свързващ Западна Европа с

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Близкия Изток и Средна Азия, международната автомагистрала „Тракия“, която свързва Западна Европа и Истанбул, международната ЖП линия, свързваща Централна Европа с Азия. От гара Септември започва дековилната железница, минаваща и през Община Велинград и свързваща Тракия с Родопите, Пирин и Рила. Основните центрове на общините се намират на разстояние до 100 км от две основни летища – „Враждебна“, София и „Крумово“, Пловдив и до едно за леки самолети – летище „Долна Баня“.

2. Комуникационна инфраструктура

Развитието на комуникационната мрежа в региона е сравнително добро. Телефонните постове покриват почти напълно населението на района. Мобилните услуги също така покриват основен процент от населението, като представителите на различните компании имат центрове в по-големите градове. Наблюдава се повишаване на процента от населението, ползващо компютри и интернет. Интернет доставчиците имат представителства в по-големите населени места. Съществуват представителства на кабелни и други телевизионни доставчици в централните и по-големите селища. Пощенските и куриерските услуги са също сравнително добре развити и представени от държавни и частни структури.

3. Енергийна инфраструктура

Районът на община Белово е добре обезпечен отстрана на производство на енергия. Вече се спомена за ВЕЦ и ПВЕЦ станциите, намиращи се на нейната територия. Данните за достъп на населението в общината до електроенергия сочат, че до такава достъп имат 98% от населението. В община Велинград електроенергийното снабдяване е на сравнително добро ниво. Електроснабдяването се извършва от една електрическа подстанция. Всички населени места в община Септември са снабдени с електроенергия. То се осъществява от националната енергийна система, като електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се стопанисват, поддържат и реконструират от „Електроразпределение“ – гр. Пловдив ЕАД, клон Пазарджик.

Като цяло мрежата е сравнително добре развита, с нужда за доразвиване и покриване на целия район. Инфраструктурата е също така остаряла и се нуждае от основни ремонтни дейности и модернизирани.

Газификацията на района е на ниско равнище, като основно има налична газификация в по-големите градове.

4. Водоснабдяване и канализация

Като цяло за трите общини се забелязва фактът, че все още множество от териториите не са благоустроени. На много места липсва водоснабдителна и канализационна мрежа, а там където тя съществува, е остаряла и неефективна. Много от опасните материали, използвани преди години, не са подменени и по този начин представляват реална опасност за потребителите. Също така липсват пречиствателни станции за отпадни води и продукти и много от тях се вливат директно в корито на река или в ями. По този начин не само се застрашава живота на хората, живеещи и/или посещаващи гаген район, но и на цялата екосистема. За съжаление, въпреки очевидните проблеми, не се прави почти нищо за решаването им. Заради липса на финансиране и/или сложни процеси за намиране на та-

кова, тръбите се подменят частично, което прави усилието неефективно. Съществува и реална нужда за пускане в експлоатация на пречиствателни станции, които са ефективни и чрез правилна поддръжка и експлоатация остават такива. За целта се налага по-качествен контрол на вече съществуващите и внимателно използване на бъдещите.

5. Замърсяване и управление на отпадъците

Като обобщение за цялата територия се наблюдава съществуващ проблем с контрола върху сметищата и тяхното състояние. Последното се изразява единствено в задължителните контролни проверки на контролните органи. Не се следи и контролира създаването на нерегламентирани сметища, както и не се затварят вече създадените такива. Като цяло контролът върху замърсяването и защитата на околната среда е минимален или напълно липсва. От друга страна, липсва и екологична култура отстрана на населението, както и не съществува залагането на такава в пограстващите поколения. Съществува реална нужда от създаването на обществено мнение и позиция спрямо екологичните проблеми на общините, качествено регулиране и контролиране на замърсителите отстрана на властите и в допълнение - представяне и внедряване на действия за изграждане на екологична култура на населението.

По отношение на цялата инфраструктура на региона може да се заключи, че въпреки нейното съществуване, тя е непълна, неподдържана, остаряла и неефективна. Освен нуждата от инвестиции, съществува неотложна нужда от поставяне и спазване на качествени норми, контрол на съществуващата, както и надзор и регулация на нарушителите на поставените норми. От основно значение за региона е завършването, подобряването и качествено регулиране на водоснабдителната и канализационна мрежа. От неотложна значимост е и екологията и третирането на отпадъци. Липсата на каквато и да е загриженост отстрана на населението и намалените изисквания на контролиращите органи заплашват не само екологичните системи, но и водят до опасност за здравето и живота на хората.

КОМПОНЕНТ Г: „КУЛТУРА И ИДЕНТИЧНОСТ“

Г1. Основни характеристики на регионалната културна идентичност и историческо развитие

В историческа насока на територията и на трите общини има свидетелства за историческо наследство още преди новата ера. Територията на общините Велинград и Белово е била населявана от тракийските племена беси и сатри, а територията на Община Септември – от одрисите. Поради местоположението си регионът е бил свидетел на много битки между римляни, траки, гърци, българи, византийци и турци. Всяка нация е оставяла трайна културна и историческа следа в региона. Основните центрове на общините са създадени с днешните си имена през възрожденския период и са обявени като общини в края на 20-ти век.

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

КАКВО СЕ СЛУЧИ

ЧЕТВЪРТА ФОРУМ СЕСИЯ

На 24 март 2010 г. в залата на Общински съвет - Белово се проведе Четвъртата форум сесия в рамките на проекта. Тя бе открита от координатора на проекта Димитър Русinov и кмета на Община Белово Кузман Маринков.

Димитър Русinov представи за гласуване дневния ред, който беше приет от участниците, след което се избраха председател на учредителното събрание и протоколчик.

Най-важната точка от дневния ред бе взимането на решение за учредяване на Сдружение „Местна инициативна група - Белово, Септември и Велинград“. Външният експерт-юрист, заедно с координатора на проекта, представиха проектоустава, като всяка точка от него беше подробно дискутирана.

Сесията определи размера и сроковете за внасяне на встъпителната вноска и членския внос.

С гласуване бяха избрани членовете на Управителния съвет, общо 9, като разпределението им е по трима представители от трите територии.

Беше съставен и учредителният протокол на общото събрание.

ПЕТА ФОРУМ СЕСИЯ

Форум сесията бе открита на 7 април от Председателя на Сдружението “Местна инициативна група – Белово, Септември и Велинград“. Координаторът информира участниците за хода на процеса по регистрация на Сдружението и припомни изискванията за одобрение при кандидатстване на МИГ-а.

Много активно бяха дискутирани функциите и организационното устройство на Сдружение “МИГ - Белово, Септември и Велинград.“ Участниците получиха разяснения относно зададените от тях въпроси.

На дискусията беше подложен и бюджетът на Местната стратегия за развитие. Имаше различни мнения относно общия му размер. Различаваха се и позициите на участниците за средствата по отделните мерки. Като цяло се взеха някои окончателни решения, но относно мерките от ОС 3, въпросът остана отворен за някоя от предстоящите работни срещи.

След дискусията по варианта да се включат мерки от Регламент 1698/2005, поради попадането на територията в агломерационен ареал, не се взе окончателно решение. Въпреки това идеята беше приета много добре и предизвика конкретни предложения за проекти и целевата група, към която да са насочени.

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ФОРУМ ЛИДЕР

ГРАЖДАНСКИ ПОДХОД ЗА СЪЗДАВАНЕ И РАБОТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)

АВТОРСКИ ЕКИП

Дочо Михайлов (ръководител на екипа) Цвета Петкова, Румен Попов, Антоанета Симова

5 част

Как се учредява и регистрира МИГ

Този параграф е свързан главно със съдържанието на четвърта и пета сесия, които бяха посветени на приемането на устава и избора на УС на МИГ. Уставите, които нашите МИГ приеха, са достъпни на www.asa.bg. Тук ще се спрем само на някои ключови въпроси, които предизвикаха продължителни дискусии на форумите.

Четирите МИГ са регистрираха като сдружения с нестопанска цел в публична полза. Членове в тези сдружения са лицата, участвали във форума и пожелали да влязат в състава на МИГ. МЗГ трябва да приеме окончателно решение дали това е българският юридически статут за МИГ. Като цяло, обаче, този въпрос не е особено дискуссионен. Повечето експерти са на мнение, че „сдружението с нестопанска цел в публична полза“ е подходяща форма за българските МИГ. В някои страни (като Гърция) МИГ са регистрирани като акционерни дружества от местни институции (асоциации, бизнес сдружения), а в други са местни консултантски фирми (Ирландия). В България обаче липсват представителни местни бизнес структури (както в Гърция), а консултантският капацитет е съсредоточен само в големите градове. От друга страна, през последните години у нас възникнаха хиляди неправителствени организации; създаде се проектна култура по места, която може да бъде оползворена по ЛИДЕР.

Един от ключовите въпроси във форум дискусии по учредяването на МИГ беше дали МИГ е сдружение на физически лица или сдружение на организации (юридически лица). Реши се, че в сдружението могат да членуват както физически, така и юридически лица. Това позволи на някои от общините да влязат в МИГ като колективни членове. Учредителите гласуваха юридическите лица да плащат по-висок членски внос.

Друг дискуссионен въпрос бе определянето на седалището на сдружението, когато участниците са от три съседни общини. Всяка една от трите общини, раз-

бира се, претендираше за това. Въпросът се реши чрез въвеждането в устава на „изнесени офиси“ на сдружението в останалите съставляващи общини. Така например седалището на МИГ „Брезово - Раковски - Братя Даскалови“ е в Брезово, но има обзаведени и добре функциониращи офиси както в Брезово, така и в Раковски. Това означава, че разходите за административната издръжка на МИГ също ще бъдат поделени. (Според експертни прогнози става дума за около 50 000 лева на година за периода 2007-2013.) Както често се случва, щом за парите се постигна съгласие, разногласията приключиха.

УС СПОРЕД УСТАВА НА ПАНАГЮРИЦЕ, СТРЕЛЧА, ЛЕСИЧОВО

Чл. 34. (1) Управителният съвет се състои от 9 лица, членове на Сдружението.

(2) Членовете на управителния съвет се избират за срок от 2 /две/ години. До избирането на нов управителен съвет членовете на стария изпълняват своите функции. Членовете на управителния съвет могат да бъдат преизбрани без ограничение.

(3) При избора на членове на УС трябва да се следват следните принципи:

Представителите на общинската власт и представителите на публични гържавни институции съставляват не повече от половината членове на Управителния съвет.

Останалите членове на УС трябва да бъдат представители на частния сектор, включително земеделски и извънземеделски бизнес; банков сектор, представители на преработваща промишленост, НПО, граждани.

Общините Панагюрище, Стрелча, Лесичово са представени в УС с еднакъв брой членове.

В УС на сдружението могат да бъдат избирани лица, които живеят или работят на територията на една от трите общини на СДРУЖЕНИЕТО.

Чл. 35. Членовете на УС трябва да имат постоянно местоживее в страната, да притежават подходяща професионална квалификация и опит за постигане целите на Сдружението и да не са осъждани за престъпления от общ характер.

Специфични функции на Управителния съвет

1. Приема дългосрочната стратегия за организационното развитие на Сдружението, актуализира я ежегодно или при всяко подписване и/или преподписване на договор с финансиращи институции, включително МЗГ.

2. Изготвя и приема организационна структура, правилник и процедури за функционирането на изпълнителните органи на Сдружението.

3. Избира и освобождава изпълнителните и оперативните звена на Сдружението, чиито функции и отговор-

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013
Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ности се регламентират във вътрешни правила и процедури на Сдружението.

4. Делегира на експертни съвети и/или журита правомощия по оценка на проектните предложения, финансирани от СДРУЖЕНИЕТО по подхода ЛИДЕР или други финансиращи програми.

5. Взема окончателни решения за финансиране на проекти по подхода ЛИДЕР или други финансиращи програми.

6. Членовете на УС не могат да кандидатстват по проекти, финансирани от Сдружението, и не могат да участват в други изпълнителни или оперативни органи на сдружението.

7. УС управлява бюджета на Сдружението чрез организиране на конкурси на база на приетата стратегия на Сдружението и съобразени с изискванията на финансиращата организация/институция.

8. Избира представители на Сдружението в национални и европейски мрежи на селските региони.

9. Взема решение относно участието на Сдружението в управлението и контрола на други юридически лица.

Може би най-същественят и често дискутиран въпрос беше свързан със състава на управителния съвет. По правилата на ЛИДЕР в него не могат да преобладават интересите на местните власти, чиито представители трябва да са под 50%. Когато става дума за сдружение от „физически“ лица, думата „представители“ няма ясен юридически смисъл. Ето защо в повечето от уставите по нашия проект бе записано, че „представителите“ на общината в УС се определят с решение на Общинския съвет. Що се отнася до „представителството“ на останалите заинтересовани страни - за тях се има предвид, че в момента на създаването на МИГ те са заети в съответните сектори (селско стопанство, образование и т.н.).

Друг въпрос, който намери бързо решение, бе в състава на УС да влязат по равен брой представители от съставляващите общини (по 3 от всяка община - общо 9). ЕС обаче не регламентира дали членовете на УС могат да кандидатстват с проекти за финансиране. Става дума за избягване на конфликт на интереси, тъй като УС на МИГ взема решение кои проекти да бъдат финансирани. Спорове имаше заради ограничаването правата на най-авторитетните хора от общността, на които уставът възлага всъщност само безвъзмезден труд и отговорности. (Разходите за издръжка са само за мениджърския екип.) В края на краищата, повечето МИГ по нашия проект взеха решение членовете на УС да не могат да бъдат индивидуални кандидати по частни проекти пред МИГ. Обществените организации, в които те членуват, обаче, могат да кандидатстват, като в тези случаи заинтересованите лица от УС не участват в заседанията за избор на проекти.

С избора на УС на петата сесия форумът приключва своята дейност. След като документите за регистрация преминават през съда, форумът формално прераства в Сдружение с нестопанска цел в публична полза „МИГ“. С това обаче процесът на регистрация на МИГ не приключва. Преди средствата по ЛИДЕР да станат достъпни за новорегистрираната МИГ, е необходимо МЗГ да я одобри. Очаква се в България за ЛИДЕР да бъдат одобрени около 50 МИГ. У нас, както и в останалите европейски страни, вероятно ще се проведе конкурс, в който МЗГ ще оцени стратегиите и устава на кандидатстващите МИГ. МЗГ вече разполага с проект на тези критерии.

(следва)